

HÖGSTA DOMSTOLEN
SVERIGES DOMSTOLAR

Nyhet publicerat 2021-06-16 av [Högsta domstolen](#)

Fastställsetalan om vårdnaden kan föras mot socialnämnden

Mål: Ö 5975-20

En kvinna som fått ett barn i ett surrogatarrangemang utomlands har ansetts kunna föra en fastställsetalan mot socialnämnden om att hon har vårdnaden.

En pojke föddes genom ett surrogatarrangemang i Kalifornien. En amerikansk domstol förklarade att den nu aktuella kvinnan var barnets förälder. Högsta domstolen har i ett tidigare avgörande konstaterat att det beslutet gäller här i Sverige.

Detta mål rör vårdnaden. Socialnämnden i Danderyd menade att det inte med moderskapet följer att kvinnan också är barnets vårdnadshavare. Kvinnan väckte därför talan mot socialnämnden enligt allmänna regler i rättegångsbalken och begärde att det skulle fastställas att hon är barnets vårdnadshavare. Nämnden ansåg att den inte kunde vara part i tvisten och att kvinnans talan därför skulle avvisas.

Frågan var om en sådan talan kan föras. Högsta domstolen konstaterade att det finns en omfattande reglering för frågor om vårdnaden i föräldrabalken men att ingen av bestämmelserna där tar hand om situationen. Enligt domstolen fick man i detta fall därför tillämpa de allmänna reglerna i rättegångsbalken om s.k. fastställsetalan. Eftersom modern inte är gift med pojkens far, bedömdes socialnämnden ha närmast intresse i vårdnadsfrågan.

Slutsatsen var att kvinnans talan kan tas upp. Rättegången fortsätter nu i Attunda tingsrätt.

Bifogade filer

[Ö 5975-20.pdf](#)

(/globalassets/filer/domstol/hogstadamstolen/avgoranden/2021/o-5975-20.pdf)

Kontakt

Karin Lundqvist

Justitiesekreterare

08-561 666 32

Dag Mattsson

Justitieråd

dag.mattsson@dom.se